

Силабус
освітньої компоненти
«Психологія загальна»
2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: «Дошкільна освіта та психолого-педагогічний супровід дітей дошкільного віку» та «Дошкільна освіта та корекція мовлення дітей дошкільного віку»

Спеціальність: А2 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти: I (бакалаврський) рівень

Викладач (і)	СИЗКО Ганна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=4525
Контактний тел.	+38 (096) 6276600
Е-mail викладача:	sizko71108@gmail.com
Графік консультацій	середа: 16.00 п'ятниця: 13.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
6/180	30	30	120	екзамен

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська, англійська

Ключові слова: психологія загальна, психіка, психічні процеси, стани, властивості психіки, формування на цій основі загальної психологічної культури та компетентності здобувачів.

Мета: надати здобувачам теоретичні знання з психології загальної, розкриття закономірностей функціонування та проявів психіки людини.

Завдання: формування знань про психологічні закономірності і механізми виникнення, функціонування і розвитку психіки; розвиток умінь і

навичок правильно і науково обґрунтовано пояснювати психологічні факти, будь-які прояви особистості людини; сприяння гуманітарному розвитку студентів, їх педагогічному мисленню, культурі спілкування та поведінки; ознайомлення з основними поняттями, принципами, концепціями психології загальної; вироблення у здобувачів ряду умінь та навичок застосування набутих знань у практичних сферах своєї діяльності, активізація особистісного та творчого потенціалу майбутнього фахівця.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1 Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

ФК 9 Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

ФК 10 Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ФК 19 Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

ФК 20 Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН 13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психологопедагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПРН 14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей

ПРН 17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН 19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини

ПРН 20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПРН 21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

Зміст курсу:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ПСИХОЛОГІЇ

ТЕМА 1. Психологія як наука.

Предмет і завдання психології як науки. Етапи розвитку психології. Галузі психологічних знань. Місце психології в системі наук. Школи, напрями, концепції у психології.

ТЕМА 2. Психологічне дослідження.

Принципи психологічного дослідження. Етапи психологічного дослідження. Структура методів психологічного дослідження. Організаційні методи. Характеристика основних емпіричних методів психології: експеримент та спостереження, опитування, тести, аналіз продуктів діяльності, біографічний метод. Методи обробки даних. Інтерпретаційні методи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХІКА ЯК ПРЕДМЕТ ПСИХОЛОГІЇ

ТЕМА 3. Поняття про психіку. Еволюція психіки: розвиток психіки тварин.

Історія розвитку психіки. Стадії та рівні розвитку психіки тварин. Механізми відображувальної діяльності на різних стадіях розвитку психіки. «Мова» і спілкування тварин. Відмінність психіки людини від психіки тварини.

ТЕМА 4. Поняття про свідомість, її особливості та функції.

Поняття про свідомість, її особливості та функції. Структура свідомості. Рівні вияву психіки людини. Філогенетичні та онтогенетичні фактори формування свідомості.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СЕНСОРНО-ПЕРЦЕПТИВНА ТА КОГНІТИВНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ

ТЕМА 5. Відчуття.

Поняття про відчуття. Фізіологічні основи відчуттів. Класифікація різновидів відчуттів. Характеристика основних відчуттів людини. Основні властивості відчуттів. Закономірності відчуттів.

ТЕМА 6. Сприймання.

Поняття про сприймання. Фізіологічні основи сприймання. Класифікація та види сприймання. Ілюзії сприймання. Особливості сприймання. Індивідуальні особливості сприймання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. КОГНІТИВНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ: ПАМ'ЯТЬ, МИСЛЕННЯ

ТЕМА 7. Пам'ять.

Поняття про пам'ять. Функції та теорії пам'яті. Види пам'яті, їх особливості. Процеси пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Розвиток пам'яті.

ТЕМА 8. Мислення, інтелект.

Поняття про мислення, його особливості. Функції мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми та види мислення. Поняття про інтелект. Індивідуальні відмінності в мисленні людини. Поняття про інтелект.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. КОГНІТИВНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ: УВАГА, УЯВА

ТЕМА 9. Увага.

Поняття про увагу, її критерії та функції. Теорії та фізіологічні основи уваги. Види уваги. Властивості уваги та їх розвиток. Увага й особистість.

ТЕМА 10. Уява.

Поняття про уяву, її функції та особливості. Фізіологічні основи процесів уяви. Види уяви, їх особливості. Форми уяви.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. КОГНІТИВНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ: МОВА ТА МОВЛЕННЯ

ТЕМА 11-12. Мова і мовлення, їх значення в спілкуванні

Поняття про мову і мовлення, їх функції. Фізіологічні основи мовлення. Види мовлення та їх характеристика. Мова та мовлення: різниця понять. Розвиток людської мови у філогенезі. Роль мови та мовлення у спілкуванні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7. ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ

ТЕМА 13. Темперамент.

Поняття про темперамент. Критерії темпераменту. Історія розвитку вчення про темперамент. Тип вищої нервової діяльності та темперамент. Психологічна характеристика типів темпераменту.

ТЕМА 14. Характер.

Поняття про характер. Провідні риси характеру. Акцентуйовані риси характеру. Природа та вияви характеру. Вчинок і формування характеру. Формування характеру в дитинстві.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8. ЕМОЦІЙНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ

ТЕМА 15-16. Емоційна сфера особистості

Поняття про емоції, їх особливості. Функції емоцій. Фізіологічні основи переживання людиною емоцій. Вияви емоцій. Види емоцій. Форми переживання емоційних станів людиною. Поняття про почуття, їх особливості. Функції почуттів. Фізіологічні основи переживання людиною почуттів. Вияви почуттів. Види почуттів. Вищі почуття.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9. ВОЛЬОВА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ

ТЕМА 17. Воля

Поняття про волю як психологічну категорію, її функції. Філософські основи вольової регуляції. Аналіз вольових дій. Психологічна структура вольового акту. Вольові якості особистості.

ТЕМА 18. Вольові якості особистості

Мужність. Цілеспрямованість. Рішучість. Самостійність. Наполегливість. Ініціативність. Витримка.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10. ПОНЯТТЯ ПРО ОСОБИСТІСТЬ

ТЕМА 19. ПОНЯТТЯ ПРО ОСОБИСТІСТЬ

Поняття про особистість як центральну психологічну категорію. Співвідношення понять «людина», «індивід», «суб'єкт», «особистість», «індивідуальність». Теорії особистості. Структура особистості. Особистість як суб'єкт і об'єкт міжіндивідних взаємин. Фактори формування особистості.

ТЕМА 20. Самосвідомість.

Поняття про самосвідомість, її функції та структура. Образ «Я» □ центральний компонент самосвідомості, його вияви. Самооцінка, її види та механізми формування. Поняття про рівень домагань. Психологічний захист, його призначення та види.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 11. ДІЯЛЬНІСТЬ

ТЕМА 21. Діяльність та її структура

Активність і діяльність. Поняття про діяльність, її функції. Засоби діяльності. Механізм формування навички.

ТЕМА 22. Види діяльності

Навчання як вид діяльності. Гра як вид діяльності. Праця як вид діяльності. Спілкування як вид діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 12. ЗДІБНОСТІ ТА СПРЯМОВАНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ

ТЕМА 23. Здібності

Поняття про здібності, їх природу. Види здібностей та рівні їх прояву. Механізми розвитку здібностей.

ТЕМА 24. Спрямованість особистості

Мотиви поведінки і діяльності. Установка. Потяг. Інтерес. Переконання.

Методи навчання:

Освітній процес відбувається за змішаним навчанням та (або) з використанням технологій дистанційного навчання на базі освітніх дистанційних платформ та сервісів, для яких можна використовувати Moodle, Zoom, програму для віддаленого управління комп'ютером Team Viewer або будь-які додатки від Google.

Методи навчання:

словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда, навчальна конференція, дискусія;

наочні: ілюстрування, демонстрування, відеометод;

практичні: вправи, практичні роботи, дослідні роботи;

Методи стимулювання навчальної діяльності:

метод пізнавальних ігор – моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, метод створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу – використання притч, метод створення ситуації новизни навчального матеріалу, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуації успіху в навчанні, стимулювання відповідальності й обов'язку, заохочення й осудження в навчанні;

Активні й інтерактивні методи:

Скрайбінг-презентації, «Plus-minus-interesting» («Плюс-мінус-цікаво») – проведення аналізу певної проблемної ситуації за допомогою таблиці, сторітелінг, рольові ігри, ділові ігри («Компетентність», «НІЛ», «Тендер»), робота в малих групах, круглий стіл, тренінги;

Методи контролю і самоконтролю у навчанні:

метод усного контролю: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; метод письмового контролю; метод тестового контролю; самооцінювання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські та практичні заняття, консультації.

Упродовж викладання лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція – бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі полілогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти, завдяки чому лектор може оперативно вносити корективи у викладання лекції. У свою чергу, здобувачі вищої освіти мають можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, дійти самостійно до певних висновків і узагальнень. Лекція-візуалізація являє собою візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки (відео-лекція). Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування візуальних матеріалів, що переглядають студенти.

Протягом проведення семінарських занять передбачено поєднання таких методів навчання, як проведення аналізу певної проблемної ситуації за допомогою таблиці, сторітелінг, рольові ігри, ділові ігри («Компетентність»,

«НІЛ», «Тендер»), робота в малих групах, круглий стіл, тренінги, дискусійні форми розгляду ситуацій, наукові семінари, реферативні читання, тестування.

В умовах воєнного стану передбачено проведення занять зі здобувачами I (бакалаврського) рівня вищої освіти на платформах ZOOM, MOODLE дистанційно.

Використання ШІ під час виконання освітніх завдань здобувачами регулюються тезами щодо політики БДПУ у використанні ШІ в освітньому процесі (визначено засіданням методичної ради університету 17.10.2024, протокол № 2).

У процесі вивчення освітньої компоненти «Загальна психологія» дозволяється використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) (зокрема ChatGPT, Copilot, Perplexity, Gemini та ін.) з навчальною метою – для пошуку наукової інформації, формулювання запитань, підготовки презентацій, створення інтерактивних матеріалів (Kahoot, Quizizz, LearningApps тощо), а також для рефлексії та самоосвіти.

Разом із тим, використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності: результати, створені за допомогою ШІ, повинні бути критично осмислені, перевірені та адаптовані студентом; забороняється видавати відповіді або тексти, згенеровані ШІ, за власні без належного опрацювання; у письмових роботах рекомендується вказувати факт використання ШІ (за потреби – у примітці або списку джерел).

Викладач може використовувати інструменти ШІ для розроблення навчальних і діагностичних матеріалів, створення інтерактивних завдань, тестів, візуалізацій, а також для індивідуалізації навчального процесу та підтримки студентів у дистанційному форматі.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

1. Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Психологія загальна» розміщені на сайті університету, на сторінці кафедри, в Moodle.
2. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Психологія загальна», розробник Сизко Г.І.
3. Презентації до навчальної дисципліни «Психологія загальна», розробник Сизко Г.І.

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль є обов'язковим заходом контролю здобувачів вищої освіти. Основним його завданням є оцінка рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи, повноти та якості засвоєння здобувачами навчального матеріалу за темами, змістовими модулями навчальної дисципліни та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється викладачами впродовж семестру. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється

здобувачам вищої освіти у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

Поточний контроль може проводитися у формі фіксованих виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань (з науковими повідомленнями, рефератами), письмового експрес-контролю, перевірки конспектів занять, розв'язання та моделювання професійно зорієнтованих ситуацій, підготовки творчих проєктів, а також у формі тестування. Нарахування рейтингових балів за формами поточного контролю здійснюється за такими *критеріями оцінювання* як: повнота та логічність знань, володіння понятійним апаратом, вміння аргументувати та робити власні висновки; враховується характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); глибина знань, їх зв'язок з практикою, інтегрування з суміжними дисциплінами; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, вміння планувати діяльність відповідно до програмових вимог, добирати ефективні методи та прийоми відповідно до поставлених завдань, творчо підходити до розв'язання професійно зорієнтованих ситуацій.

Формою **підсумкового семестрового контролю** є екзамен у обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Мінімальний прохідний бал допущення до екзамену – 25.

Максимальна кількість балів, що нараховується за екзамен – 50 балів.

При цьому можливі **два варіанти його складання**:

1) *в усній формі* за балетами, які передбачають перевірку сформованості результатів навчання та професійних умінь; здобувач отримує два запитання, відповідь на які може бути оцінена від 1 до 25 балів та виконує запропоноване практичне завдання, яке оцінюється від 1 до 25 балів.

Критеріями оцінювання під час екзамену є:

Бали	Критерії оцінювання
40 – 50	Відповідь, в якій навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Спостерігається глибоке володіння матеріалом, здобувач висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
15 – 39	Відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Питання

	висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
1 – 14	Відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

2) у письмовій формі: передбачено 25 тестових завдань закритого та відкритого типу різного ступеня складності, кожне з яких оцінюється 1 балом (макс 25 балів), а також індивідуальне завдання, що має практичну спрямованість й оцінюється максимально 25 балами.

Загальна кількість балів за вивчений курс для здобувачів освіти денної форми навчання обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю ($10 \cdot 5 = 50$), потім до отриманого показника додаються бали, набрані за відповідь (усну або письмову) і виконане індивідуальне завдання (макс. 50 балів).

Загальна кількість балів за вивчений курс для здобувачів освіти заочної форми обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю ($2 \cdot 5 = 10$), потім до отриманого показника додаються бали за виконані самостійні роботи (макс. 40 балів) та бали, набрані за теоретичну частину заліку (усну або письмову) і виконане індивідуальне завдання (макс. 50 балів).

За підсумками навчання здобувач вищої освіти може отримати 100 балів.

Відповідність підсумкових рейтингових оцінок у балах оцінкам за шкалою ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка шкалою ЄКТС для всіх видів підсумкового контролю
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного

	складання)
1-34	Ф (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Поточний та семестровий контроль за умов змішаного навчання та (або) з використанням технологій дистанційного навчання може проводитися на базі освітніх дистанційних платформ та сервісів, для яких можна використовувати Moodle, Zoom, програму для віддаленого управління комп'ютером Team Viewer або будь-які додатки від Google.

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Власова О.І. Психологія педагогічна: Навч. посібник. К.: Либідь, 2015. 400 с.
2. Власова О. І. Педагогічна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2013. 480 с. Режим доступу: <http://lecture.in.ua/vlasova-oi-pedagogichna-psihologiya-navch-posibnik-k-libide.html>
3. Главник О.П. Практикум з психології педагогічної. К.: Марич, 2019. 80с.
4. Євтух М. Б., Лузік Е. В., Ладогубець Н. В., Ільїна Т. В. Педагогічна психологія : Підручник. Київ: Кондор, 2015. 420 с. Режим доступу: http://lib.khnu.km.ua/fond/NOV/new09_2016/452863.pdf
5. Левус Н. І. Методичні матеріали до навчального курсу. Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка. Львів, 2020. 67 с.
6. Левус Н. І., Волошок О. В. Педагогічна психологія в схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка; Артос, 2015. 340 с.
7. Лисянська Т.М. Психологія педагогічна: Практикум: Навч.посіб. К.:Каравела, 2009. 224с.
8. Савчин М.В. Психологія педагогічна: навч.посіб. К.: Академвидав, 2017. 424с.
9. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2012. 168 с. Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/518-pedagogichna-psihologiya-sergnkova-op.html>
10. Степанов О. М. Педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ: Академвидав. 2011. 416 с. Режим доступу: <https://academia-ps.com.ua/product/271>
11. Скрипченко О.В. Вікова та Психологія педагогічна: Навч. посіб. 2-ге вид. К.: Каравела, 2009. 400с. [https://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-](https://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna)

psihologiya-skripchenko-ov-.html

12. Степанов О.М. Психологія педагогічна: навч. посіб. К.: Академвидав, 2011. 416с.
13. Токарева Н.М. Основи педагогічної психології: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013. 223 с. Бочелюк, В.Й. Психологія : вступ до спеціальності : навч. посіб / В.Й. Бочелюк, В.В. Зарицька. — К.: Центр навч. літ, 2007. — 288 с.
14. Дубравська, Д.М. Основи психології: навч. посібник для вузів / Д. М. Дубравська. — Львів: Світ, 2001. — 280 с.
15. Загальна психологія: навч. посібник / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. — К.: А.П.Н, 2002. — 464 с..
16. Загальна психологія: підручник для вузів / [за заг. ред. академ. С.Д. Максименка]. — 2-е видання. — Вінниця: Нова книга, 2004. — 704 с...
17. Загальна, вікова і педагогічна психологія: практикум / [за ред. Д.Ф. Ніколенка]. — К.: Вища школа, 1980. — 207 с.
18. Колесніченко, Л.А. Основи психології та педагогіки: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Л.А. Колесніченко, Л.Л. Борисенко. — К.: КНЕУ, 2002. — 156 с.
19. М'ясоїд, П.А. Загальна психологія: навч. посіб / П А М'ясоїд. — 5-е видання. — К.: Вища школа, 2006. — 487 с.
20. Общая психология: курс лекций для первой ступени пед. образования / [сост. Е.И. Рогов]. — М.: Гуманит, 2002. — 448 с.
21. Основи практичної психології: підручник для ВНЗ / В.Панок, Т. Титаренко, Н.Чепелева та ін. — К.: Либідь, 2003. — 536 с.
22. Основи практичної психології: підручник для студ. ВНЗ. / В.Панок, Т. Титаренко, Н.Чепелева та ін. — К.: Либідь, 1999. — 536 с.
23. Основи психології: навч. посіб. для студентів вузів / А.І. Веракіс, Ю.І. Завалевський, К.М. Левківський. — Х.: Консум, 2005. — 416 с.
24. Психологія: підручник для вузів. / [за ред. Ю.Л.Трофімова]. — 3-е видання. — К.: Либідь, 2001. — 560 с.

Допоміжна

25. Дуткевич, Т.В. Практична психологія : Вступ у спеціальність : Навч. посіб. / Т.В. Дуткевич, О.В. Савицька. — К.: Центр навч. літ, 2007. — 256 с.
26. Казарновська, Г.Б. Загальна, вікова і педагогічна психологія: збірник завдань / Г.Б. Казарновська, О.П. Долинна. — К.: Вища школа, 1990. — 142 с.
27. Книга Роменець, В.А. Історія психології : Стародавній світ. Середні віки. Відродження: навчальний посібник / В.А. Роменець, В.А. Романець. — К.: Либідь, 2005. — 916 с.: іл.
28. Книга Роменець, В.А. Історія психології XIX - початку XX століття: навчальний посібник для ВНЗ / В.А. Роменець, В.А. Романець. — К.: Вища школа, 1995. — 614 с.: іл.

показати

29. Книга Роменець, В.А. Історія психології: XVII століття: Епоха просвітництва: навчальний посібник для ВНЗ / В.А. Роменець, В.А. Романець. — К. : Либідь, 2006. — 1000 с.: іл.

30. Левчук, Л. Психологія: Історія, теорія, мистецька практика: Навч. посібник для студ. ВНЗ. / Л. Левчук. — К.: Либідь, 2002. — 255 с.

31. Landrum, R. E. (2009). Faculty and student perceptions of providing instructor lecture notes to students: match or mismatch. *J. Instr. Psychol.* 37, 216–221. Available online at: http://scholarworks.boisestate.edu/psyc_facpubs/26/

32. Tweed, R. G., and Lehman, D. R. (2002). Learning considered within a cultural context: Confucian and Socratic approaches. *Am. Psychol.* 57, 89–99. doi: 10.1037//0003-066X.57.2.89

15. Інтернет ресурси

1. [Електронний курс «Психологія загальна» в Moodle за посиланням: https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=4525](https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=4525)
2. http://naps.gov.ua/ua/structure/institutions/social_work/
3. <https://imzo.gov.ua>
4. <http://bdpu.org>
5. <http://npu.edu.ua/ua/>